A close-up photograph of a woman's shoulder and upper arm. She has a dark, intricate tattoo on her shoulder. She is wearing a dark, textured bracelet with a grid of raised, square spikes. Her hand is resting on her shoulder. The background is dark and moody.

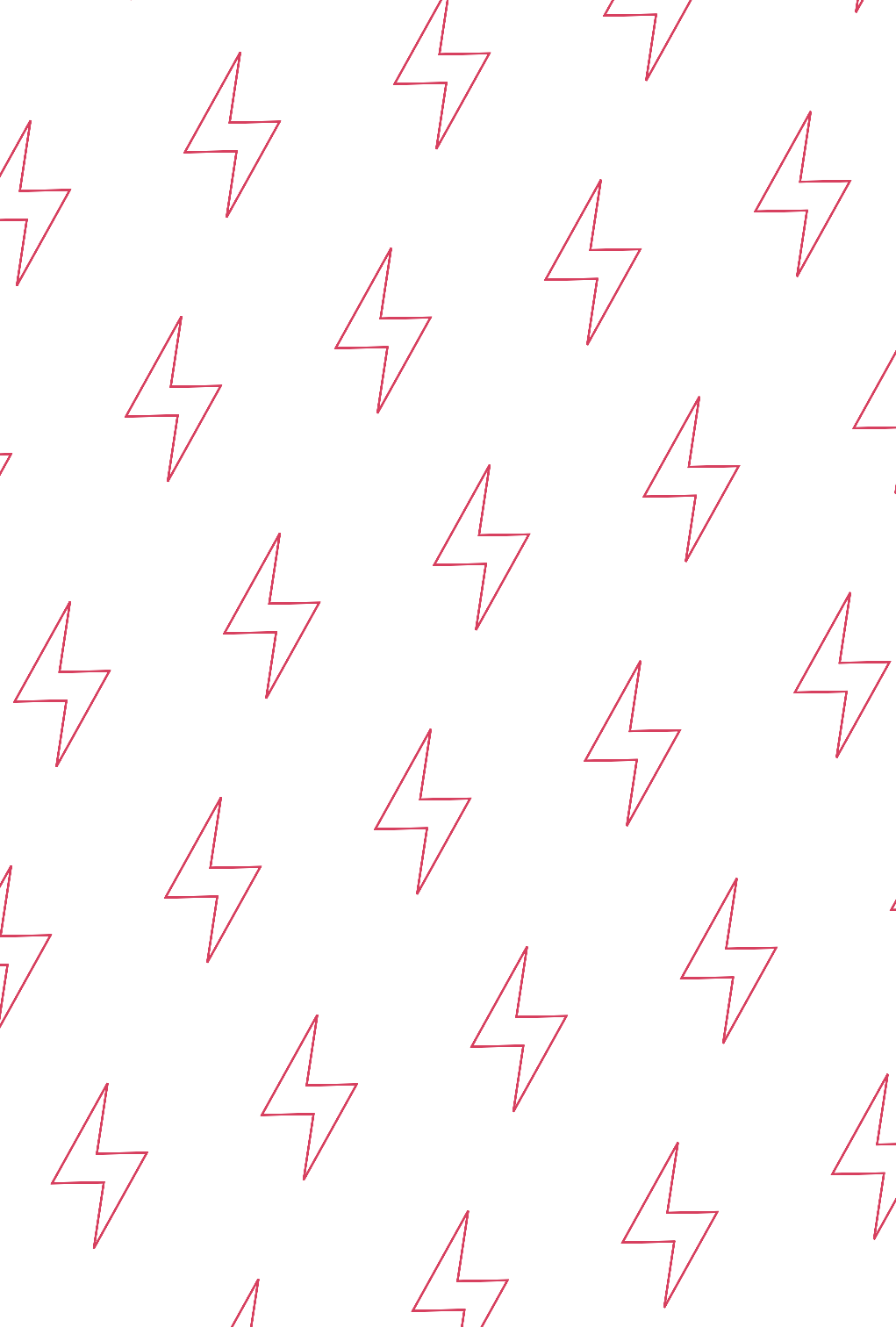
MILÉNIUM 01

**STIEG
LARSSON**
**MUŽI, KTEŘÍ
NENÁVIDÍ
ŽENY**

HOST

MILÉNIUM 01

**STIEG
LARSSON**
**MUŽI, KTERÍ
NENÁVIDÍ
ŽENY**

The background of the entire page is a repeating pattern of red lightning bolts. Each bolt is a simple outline, pointing downwards and to the right, scattered across the white background.

**STIEG
LARSSON**
**MUŽI, KTEŘÍ
NENÁVIDÍ
ŽENY**

BRNO 2011

Män som hatar kvinnor

Copyright © Stieg Larsson, 2004

First published by Norstedts, Sweden, 2005

Published by agreement with Norstedts Agency

Cover photo © Vojtěch Vlk, 2015

Translation © Azita Haidarová, 2008

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2008, 2011
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-7294-460-6 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7294-461-3 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7294-463-7 (Formát MobiPocket)

PROLOG

Pátek 1. listopadu

Byla to každoročně se opakující událost. Muž obdarovaný květinou nyní slavil osmdesáté druhé narozeniny. Když obálka dorazila, otevřel balíček a sundal z něj dárkový papír. Poté vytočil číslo bývalého policejního komisaře, který se na penzi usadil u jezera Siljan. Muži nebyli pouze stejně staří, ale narodili se v tentýž den — což bylo možno v této souvislosti považovat za určitou ironii. Komisař věděl, že telefon zazvoní po roznášce pošty kolem jedenácté hodiny ranní, a během čekání popíjel kávu. Letos se však ozval už o půl jedenácté. Komisař zvedl sluchátko a bez představování řekl ahoj.

„Tak už je to tady.“

„Copak to letos je?“

„Nevím, co je to za kytku. Měli by s ní posílat i název. Je bílá.“

„Žádný dopis, předpokládám.“

„Ne. Nic než květina. Rámeček stejný jako loni. Takový ten laciný, co si člověk smontuje sám.“

„Poštovní razítko?“

„Stockholm.“

„Rukopis?“

„Jako vždycky, text psaný velkými písmeny. Rovné a ozdobné písmo.“

Poté bylo téma vyčerpáno a oba muži seděli několik minut mlčky, každý na svém konci drátu. Penzionovaný komisař se sklonil

zpět ke kuchyňskému stolu a potáhl z dýmky. Věděl však, že se od něj již neočekává položení nějaké spásné nebo břitce intelektuální otázky, která by na věc vrhla nové světlo. Tyhle časy byly dávno pryč a rozhovor mezi dvěma starci se nejspíše podobal rituálu kolem jakéhosi mystéria, o jehož řešení by žádný člověk na světě neměl sebemenší zájem.

Latinský název obdrženého exempláře byl *Leptospermum* (*Myrtaceae*) *rubinette*. Jednalo se o nijak mimořádně oslnivý keřík s drobnými, vřesu podobnými lístky a dvoucentimetrovými bílými květy s pěti okvětními plátky. Rostlina byla asi dvanáct centimetrů dlouhá.

Její domovinou je australská buš a horské oblasti, kde se může vyskytovat ve velkých trsech. V Austrálii se nazývá *Desert Snow*. Později jeden odborník z botanické zahrady v Uppsale konstatoval, že se jedná o neobvyklý druh, který se ve Švédsku pěstuje jen zřídka. Ve svém znaleckém posudku botanik uvedl, že rostlina je příbuzná s manukou a často bývá zaměňována se svou mnohem běžnější příbuznou *Leptospermum scoparium*, rostoucí hojně na Novém Zélandu. Rozdíl podle odborníka spočívá v tom, že *Rubinette* má na špičce okvětních plátků pár mikroskopických růžových teček, které jí propůjčují narůžovělý nádech.

Rubinette byla ve všech ohledech překvapivě naprosto bezvýznamná. Postrádala komerční hodnotu. Neměla žádné známé léčebné účinky a nevyvolávala halucinogenní prožitky. Nehodila se k jídlu, nedala se použít jako koření ani pro výrobu rostlinných barviv. Na druhé straně měla určitý význam pro australské domorodce, aboriginy, kteří tradičně pokládali oblast a flóru kolem Ayers Rock za posvátné. Zdálo se, že jediným účelem květiny je nadále oblažovat okolí svou rozmarnou krásou.

Uppsalský botanik ve svém posudku konstatoval, že pokud je *Desert Snow* vzácná v Austrálii, ve Skandinávii je pak zcela ojedinělá. On sám nikdy žádný exemplář neviděl, ale poté, co požádal o radu své kolegy, se dozvěděl, že byly učiněny pokusy o její pěstování v jedné zahradě v Göteborgu, takže se zřejmě vyskytuje i na různých jiných místech v malých sklenících zahrádkářských nadšenců nebo amatérských botaniků. Důvodem k obtížnému

pěstování rostliny ve Švédsku je absence suchého a mírného podnebí. Během zimy potřebuje *Desert Snow* ochranu. Je nevhodná pro vápenité půdy a vyžaduje zavlažování odspodu, přímo ke kořenům. Rostlině je třeba věnovat zvláštní péči.

Skutečnost, že se ve Švédsku jedná o vzácně se vyskytující květinu, by mohla teoreticky usnadnit vystopování původu právě tohoto exempláře, ale v praxi to byl nemožný úkol. Neexistoval žádný registr, do kterého by bylo možno nahlédnout, a rostlina nebyla omezena žádnou licencí. Nikdo nevěděl, kolik soukromých zahrádkářů se pokusilo pěstovat takto náročný druh — mohlo by se jednat o jakýkoli počet, od několika jednotlivců až po několik stovek nadšenců s přístupem k semenům nebo sazenicím. Semena bylo možné zakoupit poštou na dobírku od některého jiného pěstitele nebo z botanické zahrady kdekoli v Evropě. Člověk si mohl rostlinu obstarat i přímo na cestě do Austrálie. Jinak řečeno, identifikovat právě tohoto pěstitele mezi miliony Švédů majících malý skleníček nebo květináč v okně obývacího pokoje byl nespílitelný úkol.

Desert Snow byla jednou z mnoha tajuplných květin, které každoročně přicházely prvního listopadu v obálce s ochrannou vrstvou. Druh byl pokaždé jiný, ale vždy se jednalo o krásné a nejčastěji poměrně vzácné exempláře. Květina byla jako vždy vylišovaná, pečlivě připevňená na akvarelový papír a zasklená v jednoduchém rámečku formátu 29 × 16 centimetrů.

Toto květinové tajemství nikdy neproniklo do masmédií ani k vědomí veřejnosti; známo bylo pouze omezenému okruhu zasvěcenců. Před třemi desetiletími bývala každoroční zásilka předmětem analýz — ve Státní kriminalistické laboratoři, mezi experty na identifikaci otisků prstů a písmoznalci, kriminálními vyšetřovateli a skupinkou příbuzných a přátel příjemce květiny. Nyní byli aktéry dramatu pouze tři lidé: stárnoucí oslavenec, penzionovaný policista a přirozeně neznámá osoba zasílající svůj dárek. Jelikož přinejmenším dva prvně jmenovaní se nacházeli v takto úctyhodném věku, byl nejvyšší čas připravit se na nevyhnutelné, totiž že se okruh zúčastněných brzy zúží.

Penzionovaný policista byl protřelý veterán. Nikdy nezapomněl na svůj první zásah, který spočíval ve včasném zatčení agresivního a silně podroušeného železničního strojníka, čímž předešel tomu, aby opilec začal ohrožovat sebe nebo své okolí. Během dlouhé kariéry poslal do chládku domácí tyran, podvodníky, zloděje aut i podnapilé řidiče. Setkal se s vloupáními, loupežnými případy, pašeráky a násilníky, a dokonce s víceméně duševně chorým lupičem, používajícím pro vniknutí do objektu výbušniny. Zúčastnil se vyšetřování devíti vražd nebo zabití. Pět z těchto případů skončilo tím, že pachatel zavolal na policii a pln kajícího se přiznal k zabití manželky, bratra nebo jiné blízké osoby. Třikrát se jednalo o vraždu způsobenou neznámým pachatelem, přičemž dvě z těchto vražd byly vyřešeny během několika dní a třetí s přispěním státního kriminálu po dvou letech.

Devátý případ byl po policejní stránce na draka, vyšetřovatelé totiž věděli, kdo je vrah, ale důkazy byly tak chabé, že se žalobce rozhodl případ odložit. Ten tak byl k rozmrzelosti komisaře postupně promlčen. Ale po celou dobu se mohl ohlížet za svou působivou kariérou a cítit uspokojení nad tím, čeho dosáhl.

Ale komisař byl všechno jiné než spokojený.

Případ vylišaných květin pro něj totiž byl stále bodajícím ostnem — nevyřešeným a frustrujícím případem, jemuž věnoval ne-srovnatelně více času než čemukoli jinému.

Situace byla dvojnásob nepříjemná tím, že komisař ani po desítkách hodin přemýšlení mimo službu nedokázal s jistotou rozhodnout, zda byl vůbec spáchán nějaký zločin.

Oba muži věděli, že osoba, která květinu zarámovala, použila rukavice, takže nebude možné najít otisky prstů na rámu ani na skle. Věděli, že vystopovat odesílatele je nemožné. Věděli, že takovýto rámeček se dá koupit v obchodě s fotografickými potřebami nebo v papírnictví kdekoli na světě. Jednoduše neexistovala jediná stopa, po které by se mohli pustit. A poštovní razítka bývala z různých míst; nejčastěji ze Stockholmu, ale třikrát z Londýna, dvakrát z Paříže, dvakrát z Kodaně, jednou z Madridu a z Bonnu a jednou, což bylo nejzáhadnější, z Pensacoly v USA. Zatímco v ostatních případech se jednalo o známá hlavní města, Pensacola byla tak ne-významná, že si ji komisař musel vyhledat v atlasu.

Když se muži rozloučili, zůstal dvaosmdesátiletý oslavenec dlouhou chvíli sedět na pohovce a rozjímal nad krásnou, ale nesmyslnou australskou květinou, jejíž název už nyní znal. Poté pozvedl oči ke zdi nad psacím stolem. Viselo tam čtyřicet tři vylišovaných zarámovaných a zasklených květin ve čtyřech řadách po deseti kusech nad sebou, v poslední neúplné řadě byly rámečky jen čtyři. V nejdříve položené řadě obrázků chyběl. Místo pro číslo deset zelo prázdnou. *Desert Snow* měla být dárkem číslo čtyřicet čtyři.

Poprvé se však stalo něco, co porušilo rituál předešlých let. Zničehonic a zcela bez předchozího varování se muž rozplakal. Sám byl překvapen tímto nečekaným výbuchem citů po téměř čtyřiceti letech.

Díl 01

VÝZVA

20. prosince až 3. ledna

18 PROCENT ŽEN VE ŠVÉDSKU BYLO
JIŽ NĚKDY NAPADENO MUŽEM

KAPITOLA 01

Pátek 20. prosince

Soudní proces byl definitivně skončen a vše, co mohlo být řečeno, již řečeno bylo. Mikael ani na vteřinu nezapochyboval o tom, že soud prohraje. Písemný rozsudek byl vydán v pátek v deset hodin ráno a nyní zbývala jen jeho závěrečná sumarizace od novinářů čekajících na chodbě před soudní síní.

Mikael Blomkvist je viděl pootevřenými dveřmi a na několik vteřin zpomalil krok. Nechtělo se mu diskutovat o rozsudku, který právě vyslechl, ale otázky byly nevyhnutelné, a pokud někomu bylo jasné, že musí být položeny a zodpovězeny, byl to právě on. Tak takovéhle je to, být zločincem, pomyslel si Mikael. Na nesprávné straně mikrofonu. S námahou se napřímil a pokusil se o úsměv. Reportéři jeho úsměv opětovali a přátelsky, téměř rozpačitě mu kynuli.

„Podívejme... *Večerník*, *Expres*, ТТ, TV4 a... odkudpak jste vy... aha, *Průmysl dnes*. To musím být celebrita,“ konstatoval Mikael Blomkvist.

„Povězte nám něco, Kalle Blomkviste,“ řekl reportér prvního večerníku.

Mikael Blomkvist, jehož celé jméno bylo Carl Mikael Blomkvist, se jako vždy ovládl, aby neobrátil oči v sloup, když slyšel zdrobněliny. Jednou před dvaceti lety, když mu bylo třiadvacet let a právě začal pracovat jako novinář na svém prvním letním záskoku, bez vlastního přičinění náhodou odhalil bandu bankovních lupičů,

kteřá se během dvou let dopustila pěti pozoruhodných přepadení. Nikdo nepochyboval o tom, že se při každém přepadení jedná o stejnou partu; jejich specialitou bylo vyrazit do nějaké menší vesnice a s vojenskou precizností vyloupit jednu nebo dvě banky najednou. Lupiči používali latexové masky postaviček Walta Disneye a s nikoli nepochopitelnou policejní logikou byli pokřtěni na Ligu Kačera Donalda. Noviny je ale překřtily na Medvědí ligu, což působilo poněkud seriózněji, vezmeme-li v potaz, že ve dvou případech bezohledně a evidentně bez zájmu o osud ostatních střídali pro výstrahu a ohrožovali tak kolemjdoucí i neodbytné zvědavce.

K šestému přepadení došlo za vrcholného léta v bance v Östergötalandu. Reportér místní rozhlasové stanice se náhodou nacházel v bance právě ve chvíli, kdy došlo k přepadení, a reagoval podle služebního manuálu. Ihned poté, co lupiči opustili banku, šel k telefonnímu automatu a zavolal na zpravodajství pro přímý přenos.

Mikael Blomkvist trávil několik dnů se svou známou na chatě jejich rodičů nedaleko Katrineholmu. Přesný důvod toho, proč si tyto věci v hlavě spojil, nedokázal Mikael sdělit ani policii, ale ve stejné chvíli, kdy poslouchal zprávy, si vzpomněl na partu čtyř chlapíků v chatě stojící asi o sto metrů dále. Viděl je před několika dny hrát venku badminton a prošel kolem nich se svou přítelkyní cestou ke zmrzlinovému stánku.

Neviděl nic jiného než čtyři blondaté a vytrénované mladé muže v šortkách, svlečené do půl těla. Byli to zjevně kulturisté a cosi na těch mladících hrajících badminton ho přimělo pohlédnout na ně ještě jednou — snad skutečnost, že hráli ve vražedném slunečním žáru s něčím, co mu přišlo jako násilně soustředěná energie. Nevypadalo to jako nějaká kratochvíle, a proto je začal sledovat.

Neexistoval žádný rozumný důvod, aby je podezíral, že jsou bankovní lupiči, ale Mikael si přesto udělal procházku a zalehl na kopec, z něhož měl výhled na jejich chatu, a tam konstatoval, že to prozatím nevypadá nijak nadějně. Trvalo asi čtyřicet minut, než chlapíci přijeli a zaparkovali před chatou Volvo. Vypadalo to, že parta má naspěch, a každý z nich táhl sportovní tašku, což samo o sobě nemuselo znamenat nic jiného, než že se byli někde

vykoupat. Ale jeden z nich se vrátil k autu a vyndal z něj předmět, který rychle zakryl sportovní bundou, a dokonce i ze své poměrně vzdálené pozorovatelný mohl Mikael konstatovat, že to je stará poctivá AK4, přesně ten typ, se kterým byl sám Mikael nedávno sezdán během roční vojenské služby. Hned poté zavolal na policii a sdělil jí, co vypožadoval. To byla předehra k třídennímu intenzivnímu obléhání chaty za dohledu médií, ale hlavní balkon patřil Mikaelovi s vážně přislíbeným honorářem z jednoho večerníku. Policie rozbila svůj hlavní stan na pozemku u chaty, kde Mikael bydlel.

Pád Medvědí ligy dodal Mikaelovi přesně takový hvězdný status, který jako novinář ve své branži potřeboval. Odvrácenou stranou jeho popularity byla skutečnost, že se večerník nedokázal zdržet uveřejnění titulku *Kalle Blomkvist vyřešil případ*. Žertovný text sepsala jedna starší sloupkařka a obsahoval tučet odkazů na mladého detektiva Astrid Lindgrenové. Jako vrchol všeho byl text doplněn zrnitou fotografií Mikaela, jak s polootevřenými ústy a pozvednutým ukazovákem podává uniformovanému policistovi nějaké informace. Ve skutečnosti ukazoval směrem ke kadibudce u chaty.

Vůbec nezáleželo na tom, že Mikael jméno Carl nikdy v životě nepoužil a že se nikdy pod žádný text jako Carl Blomkvist nepodepsal. Od této chvíle byl ke svému zoufalství mezi kolegy novináři nazýván Kallem Blomkvistem — epitetem vyslovovaným s posměvačnou škádlivostí, nikoli sice nepřátelskou, ale rozhodně ne přátelskou. Se vši úctou k Astrid Lindgrenové — Mikael miloval její knihy, ale nesnášel zdobnělino. Jeho epiteton začalo blednout až po několika letech a daleko větších novinářských zásluhách, ale Mikael sebou pokaždé trh, když toto jméno někdo použil v jeho blízkosti.

Mikael se mírumilovně usmál a zadíval se večerníku do očí.

„Ach jo, tak si něco vymysli. Stejně si ty svoje články vždycky vyfantazíruješ.“

Tón jeho hlasu nebyl nepřijemný. Všichni se mezi sebou víceméně znali a Mikaelovi největší kritici si přítomnost odpustili. Mikael dříve s jedním z nich pracoval a na večírku před pár lety se mu dokonce podařilo se s jednou ženou sblížit — s redaktorkou z TV4.

„Tak jste dnes dostal pořádně na frak,“ konstatoval *Průmysl dnes*, který evidentně poslal mladého zástupce.

„To jo,“ přiznal Mikael. Sotva mohl tvrdit něco jiného.

„Jaký je to pocit?“

Navzdory vážnosti situace si nedokázal Mikael ani starší novináři odpustit úsměv nad touto otázkou. Mikael si vyměnil pohled s TV4. *Jaký je to pocit* — otázka považovaná seriózními novináři všech dob za jedinou, kterou jsou Pitomí Sportovní Reportéři schopni položit Udýchanému Sportovci za cílovou páskou. Ale pak znovu zvázněl.

„Samozřejmě mě mrzí, že soud nedošel k jinému rozhodnutí,“ odvětil Mikael poněkud formálně.

„Tři měsíce vězení a 150 000 švédských korun odškodného. To je citelné,“ pronesla TV4.

„Přežiju to.“

„Omluvíte se Wennerströmovi? Podáte si ruce?“

„Ne, to asi sotva. Můj názor na obchodní morálku pana Wennerströma se nijak výrazně nezměnil.“

„Takže nadále tvrdíte, že je to ničema?“ zeptal se rychle *Průmysl dnes*.

Za touto otázkou se skrýval potenciálně nebezpečný článek a Mikael mohl po nastražené slupce snadno uklouznout, kdyby reportér nesignalizoval nebezpečí tím, že vystřelil mikrofon dopředu poněkud příliš horlivě. Mikael si několik vteřin rozmýšlel odpověď.

Soud právě vynesl rozsudek, že Mikael Blomkvist poškodil pověst finančníka Hanse-Erika Wennerströma. Byl odsouzen za pomluvu. Soudní líčení skončilo a Michael neplánoval, že se odvolá. Ale co by se stalo, kdyby neopatrně zopakoval své tvrzení už na schodech soudní budovy? Mikael se rozhodl, že otázku přejde.

„Myslím, že jsem měl pro zveřejnění svých informací dobré důvody. Soud byl jiného názoru a já přirozeně musím průběh soudního procesu akceptovat. Teď budeme v redakci o rozsudku diskutovat a poté se rozhodneme, co je třeba dělat dál. Víc nemám co dodat.“

„Ale zapomněl jste, že jako novinář přece musíte být schopni svá tvrzení doložit,“ řekla TV4 s narážkou na nabroušený tón v jeho

hlase. To mohl sotva popřít. Bývali dobří přátelé. Tvářila se neutrálně, ale Mikaelovi se zdálo, jako by v jejích očích zachytil jakousi zklamanou odtažitost.

Mikael Blomkvist zůstal stát a několik hrozných minut odpovídal na otázku. Otázka, která nevyslovena visela ve vzduchu a kterou se žádný reportér neodvážil položit — možná proto, že byla tak naprosto nepochopitelná —, se týkala faktu, jak Mikael mohl napsat text zcela postrádající důkazy. Všichni přítomní reportéři s výjimkou zástupce *Průmyslu dnes* byli veteráni s širokým profesním zázemím. Odpověď na tuto otázku pro ně ležela daleko za hranicí chápání.

tv4 Mikaela postavila před dveře radnice a vyzpovídala ho zvlášť před kamerou. Byla přátelštější, než si zasloužil, a Mikael dal k dobru dostatečné množství materiálu, aby byli všichni reportéři spokojeni. Tato záležitost bude mít za následek články v novinách — to bylo nevyhnutelné —, ale Mikael se snažil vsugerovat si, že jeho případ není největší mediální událostí roku. Novináři dostali to, co chtěli, a stáhli se zpět do svých redakcí.

Mikael měl v úmyslu se projít, ale byl větrný prosincový den a po poskytnutém interview mu bylo už tak dost chladno. Když osaměl na schodech radnice a pozvedl zrak, uviděl, jak William Borg vylézá ze svého auta, v němž seděl během celého interview. Jejich zraky se setkaly a poté se William Borg usmál.

„Ta cesta sem stála za to už jen proto, že tě můžu vidět s tímhle papírem v ruce.“

Mikael neodpověděl. William Borg a Mikael Blomkvist se znali už patnáct let. Kdysi společně pracovali jako externí ekonomičtí reportéři pro jedny ranní noviny. Možná za to mohla špatná chemie mezi nimi, ale začalo tak jejich celoživotní nepřátelství. Borg byl v Mikaelových očích špatný novinář a otravný, malicherný a pomstychtivý člověk, který šikanoval své okolí hloupými žertky a vyjadřoval se pohrdavě o starších, a tudíž i zkušenějších kolezích. Vypadalo to, že mu obzvláště leží v žaludku starší reportérky. Při prvním konfliktu se spolu pohádali a jejich další, stále stejné a zbytečné střety vedly k tomu, že jejich rozpor začal nabývat osobního rázu.